

gaitza dela, gainera. Bakoitzak bere txokoko aho hizkerari bakarrik kasu eginez idatzi nahi duenean, orduantxe sortzen da nahaspila, nahaspila ikaragarria, aho hizkera tokitik tokira desberdin izanik. Eta pixka bat konbentzionalki izango bada ere, era berdin bat hartu beharra izaten dute hizkuntza guztiek, nahiz eta letra batzuk oso beharrezkoak ez izan beti guztiontzat. Bide honetatik joan dira, nik dakidala, munduko literario hizkera guztiak, eta gaitz honentzat ez da orain artio erremediorik bilatu.

Gainera, eta bukatzeko: Ni euskaltzainburu naizela ez dira hartu, bistan da, erabaki hoiek: ez 1920koa, ez 1954koa eta ezta 1968koa ere. Baina nik kontu hontan ondare bat hartu dut, herentzia bat alegia, eta Euskaltzaindiaren Arautegiak ondare hori zaitzeko agintzen dit. Hartutako agiri eta erabakiak zaitzea da euskaltzainburuaren eginbide berezia. Ikus Estatutos, art. 9, letra b).

Hau da, beraz, ene eginbeharra, Euskaltzaindiak berak besterik agintzen ez didan bitartean.

Horra idazki horri nik erantzun nezaiokena.

Fr. Luis Villasante
Donostia, 30-3-1973

IDAZKARI JAUNAREN XEHETASUNAK

1968ko urrian eman zuen Euskaltzaindiak batasun biderako, kontseiluz, H letra erabiltzen hastea.

Eta ordutik honako euskarazko liburuak honela argitaratu dira:

1968an	40 liburu	34 H-gabe	6 H-kin
1969	49 "	30 "	19 "
1970	55 "	30 "	25 "
1971	56 "	18 "	38 "
1972	56 "	17 "	39 "

Hau ikusirik, argi dago idazlerik gehienak ontzat hartu dituztela Euskaltzaindiaren kontseiluak, maioriak erantzun dio 1968an Arantzazun eman zen adierazpen agiriari. Gainera, eginaren buruan ikus genezakeana, idazleak H erabiltzeko kontseilutzat hartu zutela agiri hura.

Nere ustez, orain, Euskaltzaindia ezin da joan idazle maioria horren kontra. Baina, hala ere, ni konforme nengoke Euskaltzaindiak era batera edo bestera erabaki zehatzago bat hartera behartuko balitz, edo gutxienez, nere kargutik begiraturik, neronek eskatuko nioke H kontu hau zer mailatan erabili behar dudan. Erabagia betetzeko gertu nago.

IDAZKARIAK,

IDAZKARI ORDEAREN OHARRAK

EDITORIALEN ESKABIDEAREN FORMAZKO HUTSAK

1. Ene ustez hutsik nabarmenena da, editorialak ez dutela firmatzen Jose Estornes Lasa jaunak baizik.
2. Bestalde Jose Estornes Lasa jaunak baditu bere iriztiak agertzeko bideak, beste era batekoak, Euskaltzaindikoa baita.
3. Izkribuan ez da agertzen Jose Estornes Lasak ze editorialetan parte duen eta ze kargurekin.
4. Jose Estornes Lasa jauna hor zititzen diren editorialen elkarteren baten buruzagia da edo? Bestela bere izenean ari da.
5. Beste danen izenean ari bada, non du poderio agiria?
6. Ene ustez editorial bakoitzeko zuzendariak firmatu behar zuten.
7. Bestela ez dakigu egiaz ari den ala ez.
8. Eta kasua da ez dela denekin egiaz ari, zeren Jose M.ª Martin Retana jaunak, "Editorial La Gran Enciclopedia Vasca" eta "Agur" aldizkariaren zuzendariak esan